

هدیه های آسمان پایه چهارم

درس دهم

....

درس یازدهم*

از کاروان عقب مانده است؛ زیرا شترش دیگر نمی تواند قدمی بردارد.
بارها را خود بر دوش می گیرد و پیاده به راه ادامه می دهد.
آفتاب به شدت می تابد. بسیار تشنه و خسته است؛ عرق از سر و رویش می ریزد.
به سختی نفس می کشد اما همچنان با اراده بیابان را پشت سر می گذارد.
خود را از یاد برده است و هدفی جز رسیدن به رسول خدا و سپاه اسلام ندارد؛
سپاهی که برای مقابله با دشمنان اسلام به سرزمینی دور می رود.

***

در گوشه ای از آسمان، ابری می بیند.
– «خدایا! تو را شکر می کنم. در میان این صحرای خشک و این ابر!»
راه خود را به سوی آن کج می کند. به محلی می رسد که مقداری آب باران در آن
جمع شده است؛ آبی زلال و خنک!

دستانش را پُر می کند؛ آب را به نزدیک لب های
خشکیده اش می برد اما ناگاه به یاد چیزی می افتد.
آب را با دقّت در مشکی که به همراه دارد، می ریزد
و حرکت می کند.

***

مَدّت هاست که پیاده می رود؛ خسته و تشنه تر
از قبل است.
ناگهان از دور چشمش به سپاه اسلام می افتد.
اشکِ شوق از چشمانش سرازیر می شود؛ سریع تر
گام برمی دارد.

***

---

* دانش آموزان نام این درس را تعیین می کنند.

سپاهیان از دور شَبَحی^۱ را می بینند.
– «ای رسول خدا، کسی به سوی ما می آید».
– «خدا کند ابوذر باشد!»
شبح نزدیک و نزدیک تر می شود؛
یکی از سپاهیان فریاد می زند: «او ابوذر است. ابوذر می آید».
پیامبر لبخند می زند.

***

پیامبرِ خدا به استقبالش می آید.
بارها را از دوش او می گیرد.
ابوذر از شدت خستگی و تشنگی، بی حال بر زمین می افتد.
– «برادران، آب بیاورید؛ ابوذر خیلی تشنه است».
لب های خشکیده اش باز می شود و با صدایی ضعیف می گوید: «نه! لازم نیست. آب
همراه دارم!»
– «آب همراه داشتی و ننوشیدی؟»

– «پس چرا از آن ننوشتیدی؟»

– «با خود گفتم شاید رسول خدا تشنه باشد؛ صبر کردم تا نخست او از آن بنوشد...».

و از حال می رود.

سپاهیان بُهت زده^۲ به ابوذر نگاه می کنند.

لبخندی پرمعنا بر لبان پیامبر خدا نقش بسته است.

۱- شَبَّح: سایه

۲- بُهت زده: شگفت زده

برایم بگو

از رفتار این دو دوست (پیامبر و ابوذر) چه درسی گرفتی؟

کامل کنید

حدیث زیر را با دقت بخوانید.

رسول خدا فرمود: «سه کار است که باعث می‌شود محبت دوستانت به تو زیاد شود:
وقتی آنها را دیدی سلام کنی؛
وقتی وارد مجلسی می‌شوند، برایشان جا باز کنی؛
آنها را با نام‌هایی که نیکوست و دوست دارند، صدا بزنی.»

برایم بگو

از رفتار این دو دوست (پیامبر و ابوذر) چه درسی گرفتی؟

رفتار ابوذر نشانه‌ی ایثار و از خودگذشتگی و دوستی صمیمانه بود.

کامل کنید

حدیث زیر را با دقت بخوانید.

رسول خدا فرمود: «سه کار است که باعث می‌شود محبت

دوستانت به تو زیاد شود:

وقتی آنها را دیدی سلام کنی؛

وقتی وارد مجلسی می‌شوند، برایشان جا باز کنی؛

آنها را با نام‌هایی که نیکوست و دوست دارند، صدا بزنی.»

با توجه به مفهوم حدیث بنویسید که شما برای دوستانتان چه کارهای دیگری انجام می‌دهید تا دوستی‌تان بیشتر شود.

عیادت هنگام بیماری

.....

.....

.....

.....

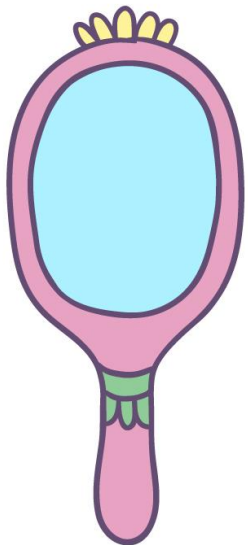
با توجه به مفهوم حدیث بنویسید که شما برای دوستانتان چه کارهای دیگری انجام می‌دهید تا دوستی‌تان بیشتر شود.

عیادت هنگام بیماری

با دوستان روراست هستیم.

غیب آنها را به کسی نمی‌گوییم. مرتب احوالشان را می‌پرسیم.

در درس‌ها به او کمک می‌کنیم.

بررسی کنید

پیامبر اسلام - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - می‌فرماید:

«مؤمن آینه‌ی مؤمن است.»

به نظر شما آینه چه ویژگی‌هایی دارد که انسان‌های خوب و مؤمن در ارتباط
دوستانه با یکدیگر، باید مثل آینه باشند؟

دوست
خوب

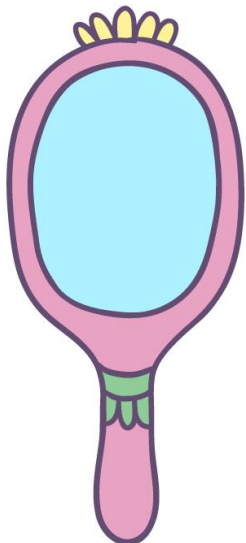
آینه

۱- آینه عیب ما را فقط به ما نشان

می‌دهد.

۱- .....

.....

بررسی کنید

پیامبر اسلام - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - می‌فرماید:

«مؤمن آینه‌ی مؤمن است.»

به نظر شما آینه چه ویژگی‌هایی دارد که انسان‌های خوب و مؤمن در ارتباط دوستانه با یکدیگر، باید مثل آینه باشند؟

دوست
خوب

آینه

۱- عیب ما را فقط به خودمان
می‌گوید.

۱- آینه عیب ما را فقط به ما نشان
می‌دهد.

۲- پشت سر ما عیب جویی نمی کند.

.....۳

.....

۴- عیب ما را بزرگ و کوچک نمی کند.

.....۵

.....

.....۲

۳- عیب ما را آرام و بی صدا می گوید
و داد نمی زند.

.....۴

.....۵

.....

۲ پشت سر، عیب ما را نشان

نمی دهد.
۳ عیب ما را آرام و بی صدا می گوید
و داد نمی زند.

۴ عیب ما را همان اندازه که

هست نشان می دهد.

۵ ما را همانگونه که هستیم نشان

می دهد.

۲ پشت سر ما عیب جویی نمی کند.

۳ عیب ما را به آرامی به خودمان

می گوید.

۴ عیب ما را بزرگ و کوچک نمی کند.

۵ با ما یک رنگ و صادق است.

گفت‌وگو کنید

در گروه‌های دو نفره به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

تو از دوستت چه انتظاری داری؟

به عهده‌ی دانش‌آموز

حدس می‌زنی دوستت از تو چه انتظاراتی دارد؟

به عهده‌ی دانش‌آموز

حالا نوشته‌ات را با نوشته‌ی دوستت عوض کن. آیا درست حدس زده‌ای؟ آیا او

درست حدس زده است؟

در این باره با هم گفت‌وگو کنید.

ایستگاه فکر

دوستان شما چه ویژگی‌های خوبی دارند؟ چهار ویژگی خوب دوستانت را بنویس.

آیا می‌دانی تمام این ویژگی‌هایی که برای دوستانت نوشتی، ویژگی‌های خودت هم هستند؟

ایستگاه فکر

دوستان شما چه ویژگی‌های خوبی دارند؟ چهار ویژگی خوب دوستان را بنویس.

.....دلسوز.....

.....مهربان.....

.....راستگو.....

.....باگذشت.....

آیا می‌دانی تمام این ویژگی‌هایی که برای دوستان نوشتی، ویژگی‌های خودت هم هستند؟

چون که همراهی با دوست خوب باعث می‌شود که ویژگی‌های او را بگیریم.

شاید بگویی من که بعضی از این ویژگی‌ها را ندارم! اما دیر یا زود شما هم دارای این ویژگی‌ها خواهی شد؛ می‌دانی چرا؟
برای پاسخ دادن به این سؤال، درباره‌ی این شعر با دوستان خود گفت‌وگو کن و معنای آن را در چند جمله بگو.

پس آنگه بگویم که تو کیستی

تو اول بگو با کیان زیستی

تدبّر کنیم

لَيْتَنِي لِمَ اتَّخَذَ فُلَانًا خَلِيلًا

(فرد گناهکار در روز قیامت می‌گوید) ای کاش فلانی را به عنوان دوست انتخاب نکرده بودم.

سوره‌ی فرقان، آیه‌ی ۲۸

این آیه را بخوانید و درباره‌ی پیام آن با دوستانتان گفت‌وگو کنید.

شاید بگویی من که بعضی از این ویژگی‌ها را ندارم! اما دیر یا زود شما هم دارای این ویژگی‌ها خواهی شد؛ می‌دانی چرا؟

برای پاسخ دادن به این سؤال، درباره‌ی این شعر با دوستان خود گفت‌وگو کن و

معنای آن را در چند جمله بگو. **معنی: تو در ابتدا بگو با چه کسانی زندگی و معاشرت**

کردی (نشست و برخاست کردی) تا من بگویم که تو چگونه انسانی هستی.

تو اول بگو با کیان زیستی   پس آنگه بگویم که تو کیستی

این بیت به تأثیر زیاد هم‌نشینی بر روی رفتار و اخلاق انسان اشاره دارد.

تدبّر کنیم

لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا

(فرد گناهکار در روز قیامت می‌گوید) ای کاش فلانی را به عنوان دوست
انتخاب نکرده بودم.

سوره‌ی فرقان، آیه‌ی ۲۸

این آیه را بخوانید و درباره‌ی پیام آن با دوستانتان گفت‌وگو کنید.

با خانواده

پیامبر اسلام - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - در یک جمله‌ی زیبا می‌فرماید:

«دوست خوب نعمت است.»

شما نیز با کمک پدر و مادر، جمله‌ای زیبا درباره‌ی دوستی پیدا کنید و با خطّ خوش بنویسید.

با خانواده

پیامبر اسلام - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - در یک جمله‌ی زیبا می‌فرماید:

«دوست خوب نعمت است.»

شما نیز با کمک پدر و مادر، جمله‌ای زیبا درباره‌ی دوستی پیدا کنید و با خطّ خوش بنویسید.

خوشبخت‌ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار دوستی و معاشرت کند.